

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ МОЗКОВОЇ АТАКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОЦІНКА ЗАСТАВИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ»

Метод *мозкової атаки* — це розв’язання невідкладних проблемних завдань за дуже обмежений час (4 год.).

Основні принципи роботи студентів:

- стимулювати ініціативу і прагнути максимальної кількості ідей;
- покращувати висловлені ідеї;

— застосовувати інноваційні методи і моделі у навчальний процес.

Студенти отримують тільки одну проблему для розв’язання, а завданням є генерація найбільшої кількості неординарних ідей для її вирішення, їх дискусійний аналіз і відбір кількох, що містять найоптимальніші або інноваційні в даних умовах рішення. Дієвим способом реалізації методу мозкової атаки у процесі вивчення дисципліни «Оцінка застави банківського кредиту» є участь всіх студентів групи у розв’язанні проблеми і оцінювання висловлених ідей шляхом голосування з попередньою загальною дискусією.

Алгоритм роботи містить два етапи:

— 1-й етап: вступ, формулювання проблем і задач, висловлення ідей, реєстрація рішень, виокремлення інноваційних підходів;

— 2-й етап: обґрунтування пропозицій, застосування прийому «чорного ящика», огляд і аналіз інновацій, дискусія і обґрунтування остаточного вибору, оцінювання результатів роботи студентів.

Мозкова атака: *«Оцінювання ринкової вартості та вибір оптимальної застави банківського кредиту в кризових умовах».*

Мета роботи:

1. Знайти множину можливих рішень менеджерів кредитного департаменту банку щодо прийняття у забезпечення кредиту певної застави, ринкова вартість якої буде оптимальною в умовах фінансової кризи.

2. Визначити напрями роботи з потенційними позичальниками щодо ринкової вартості забезпечення кредитної операції, враховуючи психологічний фактор в умовах настання кризових явищ.

3. Розробити програму дій для розв’язання проблеми «заявки на кредит — кредитні можливості банку» щодо оцінювання ринкової вартості застави кредиту з урахуванням часу і ризику.

4. Навчитися виступати з обґрунтованою промовою у непередбачуваних обставинах застосовуючи інноваційні технології та ігровий прийом «чорний ящик».

Перший етап

— Вітання з аудиторією, пояснення правил проведення мозкової атаки.

— Формулювання проблеми: забезпечити заявки на отримання кредиту шляхом визначення оптимальної для банку ринкової вартості заставленого майна з урахуванням впливу на нього кризових чинників.

— Об'єктом оцінювання величини заставної вартості може бути бізнес позичальника, цілісний майновий комплекс, фінансова установа, фірма, окремі види активів, як нерухомість, земельна ділянка, рухоме майно, цінні папери, інтелектуальна власність тощо.

— Оцінювання вартості застави обов'язково враховує дію ринкових факторів: часу, ризику, ринкову кон'юнктуру, рівень і модель конкуренції, економічні особливості об'єкту застави, його ринкове реноме, а також макро- і мікроекономічне середовище.

— Оптимальна для банку оцінка ринкової вартості застави означає, що в разі виникнення проблем у позичальника з погашенням кредиту і процентів у майбутньому, реалізація заставленого майна в умовах будь-яких кризових явищ буде беззбитковою для банківської діяльності.

— Студенти висловлюють ідеї-рішення стосовно не тільки обрання об'єкта застави, а й методів, для розрахунку його ринкової вартості. Пропозиції записуються на дошці або окремих паперах.

— Можуть бути вкинуті неймовірні, науково необґрунтовані на момент проведення мозкової атаки і за відомо помилкові думки та ідеї (стосовно об'єктів застави банківського кредиту, методів їх оцінювання, стану економічного середовища на момент реалізації застави у майбутньому).

Другий етап

— Студенти обґрунтовують свої ідеї, якщо є необхідність то з математичними викладками для всієї аудиторії, та можливості їх застосування у практичній діяльності банку.

— Ігровий прийом «чорний ящик» застосовується в якості складової пізнавальної діяльності, ознакою якого є несподіваність у завданні або у ситуації, в якій слід зорієнтуватися.

— За наявності достатньо високого рівня зацікавленості у розв'язанні проблеми студенти дістають з «ящика» картки з непередбаченими завданнями:

- як оцінити заставну вартість підприємства на якому заплановано цільовий комплекс інноваційних програм розвитку виробництва;
- ваші дії щодо шокового зростання (падіння) вартості земельних ділянок, коли обрано у заставу кредиту офісне приміщення;
- визначити напрями роботи з позичальником в разі неочікуваного зростання (падіння) заставної вартості устаткування за рахунок проведення інвестиційно-інноваційних заходів та ін.

— Для підготовки виступу дається небагато часу, але він повинен бути впевненим і аргументованим.

— У дискусійному режимі студенти обговорюють реальність, оригінальність, ймовірність і науковість висловлених ідей і можливість їх застосування у банківській діяльності.

— Відбір ідей здійснюється голосуванням: кілька із загального переліку.

— Студенти обговорюють ідеї, що набрали найбільшу кількість голосів, визначають оптимальне розв'язання зазначеної проблеми для банку з урахуванням впливу різноманітних кризових явищ.

— Підбиття підсумків і визначення позитивних і негативних сторін.

Заключним кроком є оцінювання результатів проведеного методом мозкової атаки заняття, активності студентів під час роботи, рівня володіння теоретичними знаннями і практичним матеріалом з обраної проблеми та їх здатність до сприйняття і впровадження інноваційних методів і технологій. Апробація методу проводиться за даними конкретного банку.

Ситник О. В., старший викладач
кафедри банківської справи

ДОСВІД ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ І ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

Процес оцінювання рівня знань студентів складний і багатовимірний. З часу виникнення перших університетів світ накопив величезний статистичний матеріал, на підставі якого встановлено певні емпіричні закони і співвідношення.

Досвід оцінювання студентів зведено в добре відомих матеріалах Лісабонської конвенції (Лісабон, 1997) та Болонської декларації (Болонья, 1999).